

ECONOMISCHE EN FINANCIËLE ASPECTEN

Kor Van Hoof, VMM

Inhoud

- Economische analyse
  - Financiële stromen
  - Kostenterugwinning waterdiensten
- Prioritering/kosteneffectiviteitsanalyse
- Kosten van het maatregelenprogramma
  - Kosten, meerkost/meervraag
  - Verdeling over doelstellingen SGBP/IWB
  - Verdeling tussen generiek en gebiedsspecifiek
- Disproportionaliteitsanalyse
- (dis)proportionaliteit van scenario MP3 en maximaal scenario

Economische Analyse

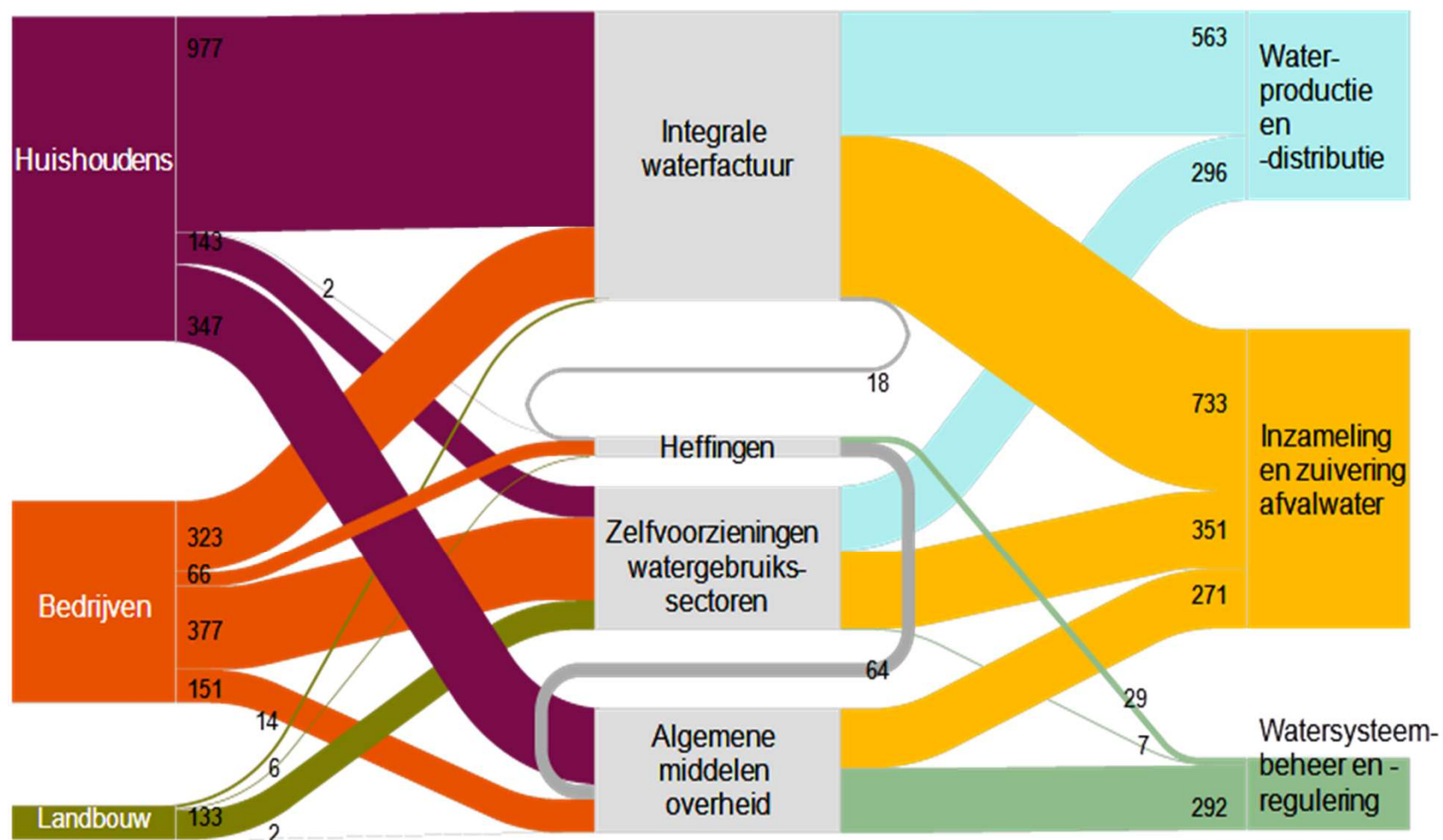
- Hoofdstuk 2 SGBP
- Economische situatie analyseren, met aandacht voor terugwinning van kosten van waterdiensten, inclusief milieu- en hulpbronkosten
- Wateruitgaven in beeld gebracht van watergebruiken en waterdiensten, opgesplitst tussen huishoudens, landbouw, industrie
- Financierende instrumenten:
  - Integrale waterfactuur
  - Heffingen
  - Zelfvoorzieningen watergebruikssectoren
  - Algemene middelen van de overheid

BIJDRAGE SECTOREN

INSTRUMENTEN

UITGAVEN

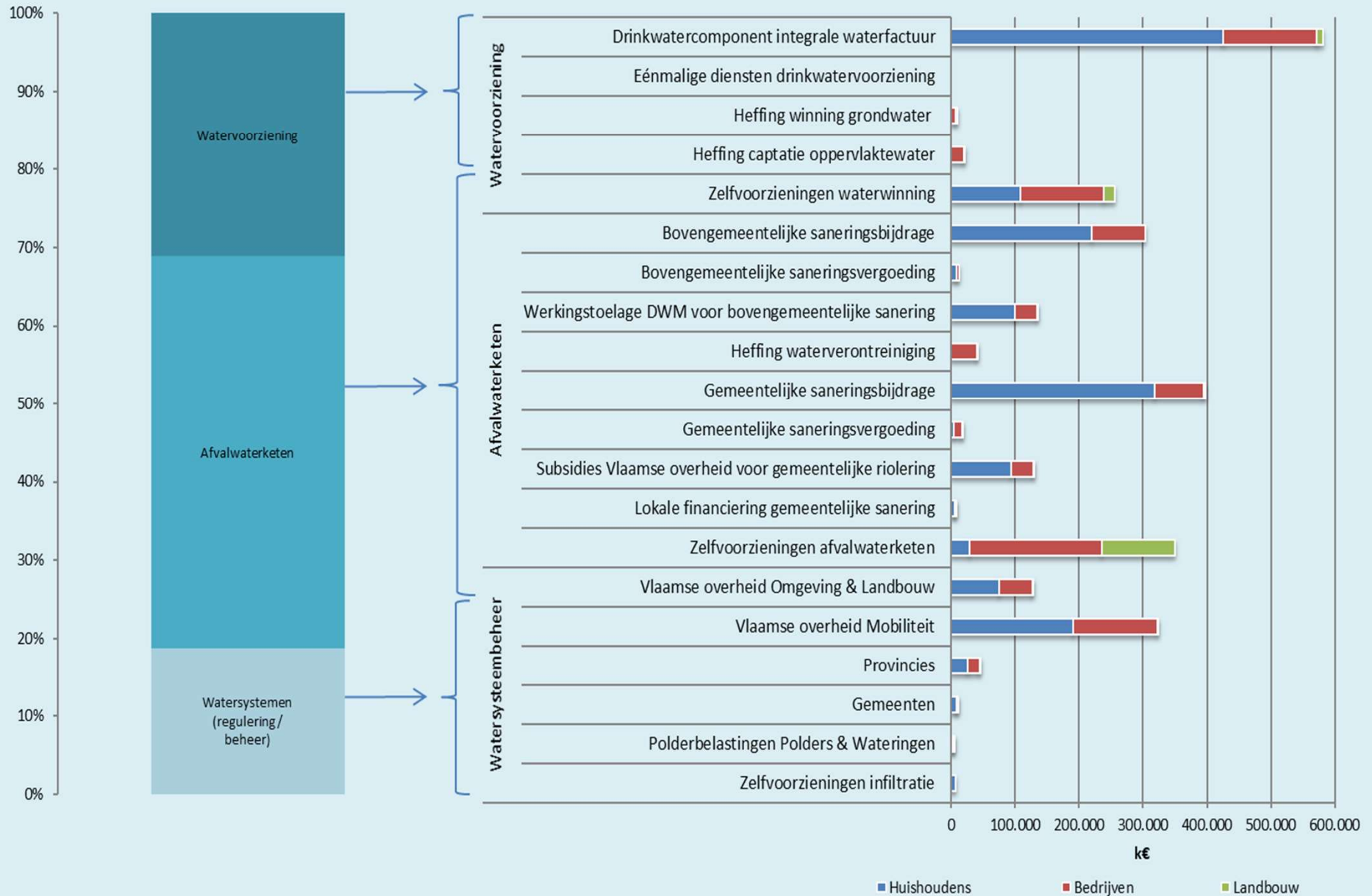

Bedragen in miljoen Euro, referentiejaar 2017

Watertaak

Instrument

Doelgroep

Economische Analyse

- Waterdiensten: redelijke kostenterugwinning
  - Publieke (drink)waterproductie- en distributie: 100%
  - Publieke inzameling en zuivering van afvalwater
    - Bovengemeentelijk: 78%
    - Gemeentelijk: 75% (veel variatie)
  - Zelfvoorzieningen inzake waterproductie: 100%
  - Zelfvoorzieningen inzake afvalwater: 100%

Prioritering maatregelenprogramma

- KRLW/DIWB vraagt kosteneffectieve set van maatregelen

NAVIGATIE

- ✓ Algemene gegevens >
- Info maatregelenprogramma >
- ✓ Situering >
- Timing en budget >

2_G_0003 - De financieringsstromen en -instrumenten voor waterkwaliteits- en waterkwantiteitsbeleid heroriënteren, versterken en uitbreiden om verdere stappen te zetten naar een sluitende financiering.

Kwalitatieve inschatting van het effect

Kosten

LAAG

GEMIDDELD

HOOG

ZEER HOOG

Effect op de doelstelling van de eigen maatregelengroep

ZEER GROOT

GROOT

MATIG

KLEIN

Neveneffecten op andere maatregelengroepen

GROOT POSITIEF

KLEIN POSITIEF

GEEN

NEGATIEF

Uitvoerbaarheid (administratief, technisch, draagvlak)

VERZEKERD

GROTE KANS

ONZEKER

ONTBREKEN

Klimaatmitigatie (terugdringen van broeikasgassen)

GROOT POSITIEF

KLEIN POSITIEF

GEEN

NEGATIEF

Klimaatadaptatie (omgaan met gevolgen klimaatverandering)

GROOT POSITIEF

KLEIN POSITIEF

GEEN

NEGATIEF

Kosten maatregelenprogramma

- Inventarisatie per actie
  - investeringskosten, operationele kosten, beschikbaar, meerkost, effecten, ...
  - Voor generieke, (grond)waterlichaamspecifieke acties
- Totale kost: 5,3 mia investeringen en 230 mio operationele kosten per jaar
- substantiële meervraag MaPro (*investeringen*)
  - KRLW-acties: 2,8 mia euro (waarvan 2,5 mia euro vr saneringsinfrastructuur MRG7B, en 8 mio euro voor WDRB-acties)
  - ORL-acties (MGR6): 1 mia euro (vnl. realisatie WORGs en Sigma)

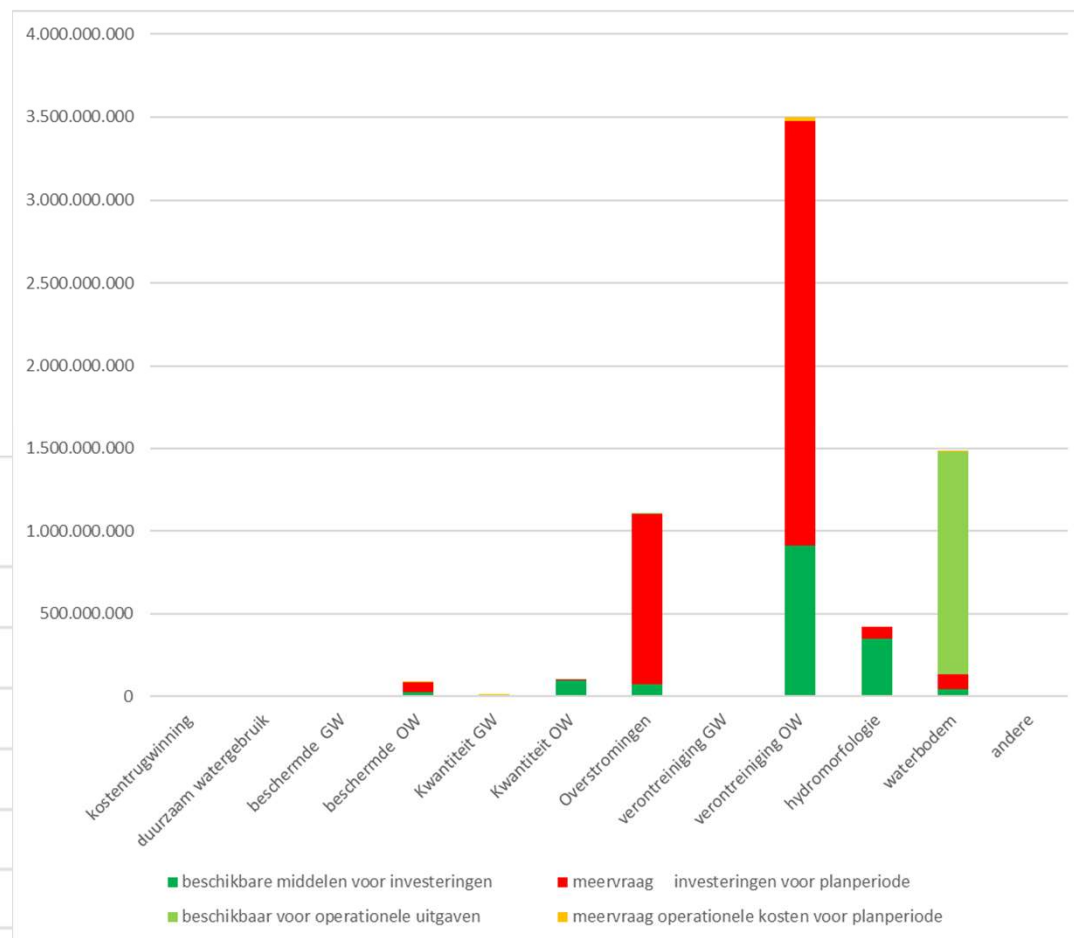
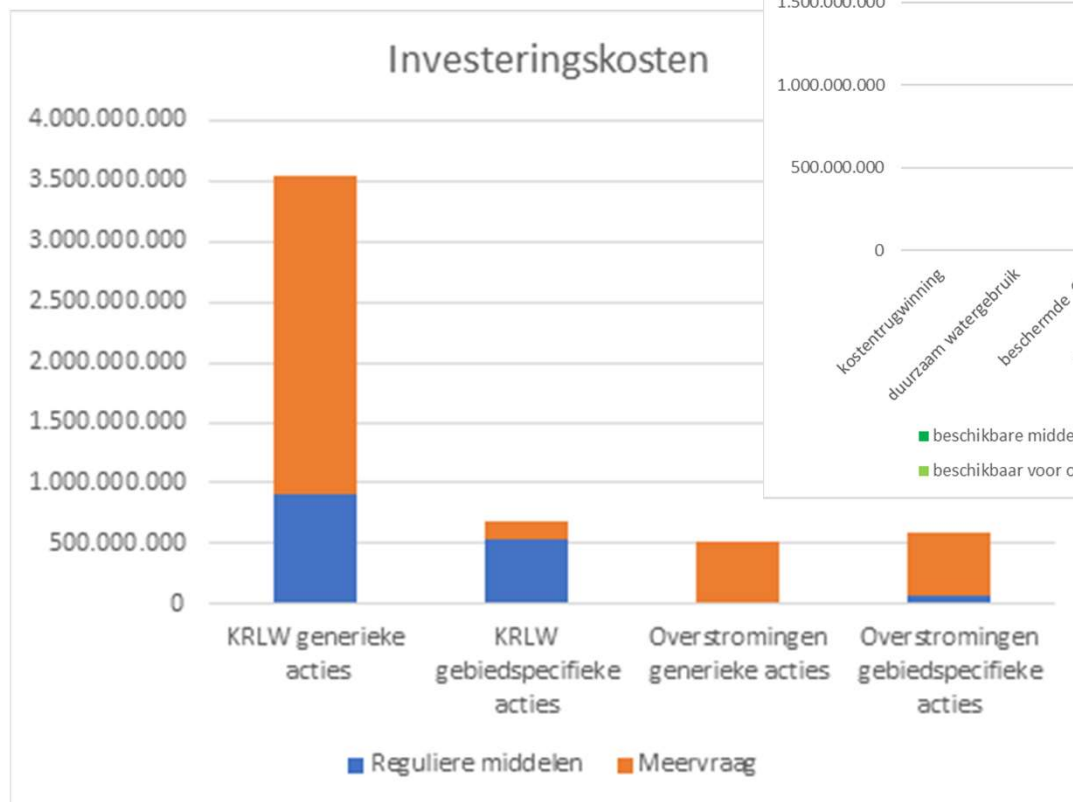

Overzicht kostencijfers alle acties

Maatregelen groep	investeringskosten voor planperiode	operationele kosten per jaar	beschikbare middelen voor investeringen	Beschikbare middelen voor operationele uitgaven per jaar	meervraag investeringen voor planperiode	meervraag operationele kosten per jaar	meervraag operationele kosten voor planperiode
2	850.000	0	450.000	0	400.000	0	0
3	2.910.000	0	1.260.000	0	1.650.000	0	0
4A	1.887.500	290.000	75.000	0	1.812.500	290.000	1.740.000
4B	85.248.000	255.000	29.158.550	0	56.089.450	255.000	1.530.000
5A	7.680.000	1.155.000	1.262.500	0	6.417.500	1.155.000	6.930.000
5B	103.396.462	0	101.028.962	0	2.367.500	0	0
6	1.100.802.536	461.250	77.107.287	461.250	1.023.695.249	0	0
7A	3.395.000	0	2.495.000	0	900.000	0	0
7B	3.476.195.459	3.651.291	908.500.170	20.000	2.567.695.290	3.631.291	21.787.746
8A	419.240.577	0	349.273.500	0	69.967.077	0	0
8B	136.128.557	224.440.150	47.256.512	223.745.144	88.872.045	695.006	4.170.037
9	1.250.000	1.105.000	750.000	30.000	500.000	1.075.000	6.450.000
Totaal	5.338.984.092	231.357.691	1.518.617.481	224.256.394	3.820.366.611	7.101.297	42.607.783

Overzicht kosten maatregelenprogramma

Overzicht kostencijfers generieke acties

Maatregel en groep	investeringskosten voor planperiode	operationele kosten per jaar	beschikbare middelen voor investeringen	Beschikbare middelen voor operationele uitgaven per jaar	meervraag investeringen voor planperiode	meervraag operationele kosten per jaar	meervraag operationele kosten voor planperiode
2	850.000	0	450.000	0	400.000	0	0
3	2.910.000	0	1.260.000	0	1.650.000	0	0
4A	1.137.500	290.000	0	0	1.137.500	290.000	1.740.000
4B	100.000	255.000	0	0	100.000	255.000	1.530.000
5A	7.130.000	1.155.000	1.102.500	0	6.027.500	1.155.000	6.930.000
5B	2.085.000	0	955.000	0	1.130.000	0	0
6	515.190.000	461.250	9.740.000	461.250	505.450.000	0	0
7A	1.250.000	0	550.000	0	700.000	0	0
7B	3.456.445.459	3.651.291	895.522.670	20.000	2.560.922.790	3.631.291	21.787.746
8A	155.000	0	0	0	155.000	0	0
8B	72.411.980	224.440.150	2.795.407	223.745.144	69.616.573	695.006	4.170.037
9	1.250.000	1.105.000	750.000	30.000	500.000	1.075.000	6.450.000
Totaal	4.060.914.939	231.357.691	913.125.577	224.256.394	3.147.789.363	7.101.297	42.607.783

Overzicht kostencijfers WL-specifieke acties

Groep	Aantal acties	Geraamde investeringskost (€)	Meervraag investeringen (€)
3	1	0	0
4A	8	750.000	675.000
4B	191	85.148.000	55.989.450
5A	5	400.000	390.000
5B	35	101.311.462	1.237.500
6	191	585.612.536	518.245.249
7B	83	19.750.000	6.772.500
8A	190	419.085.577	69.812.077
8B	92	63.716.577	19.255.472
9	2		0
Eindtotaal	798	1.275.774.152	672.377.248

Kosten WLspecifieke acties i.f.v. gebiedsprioriteit

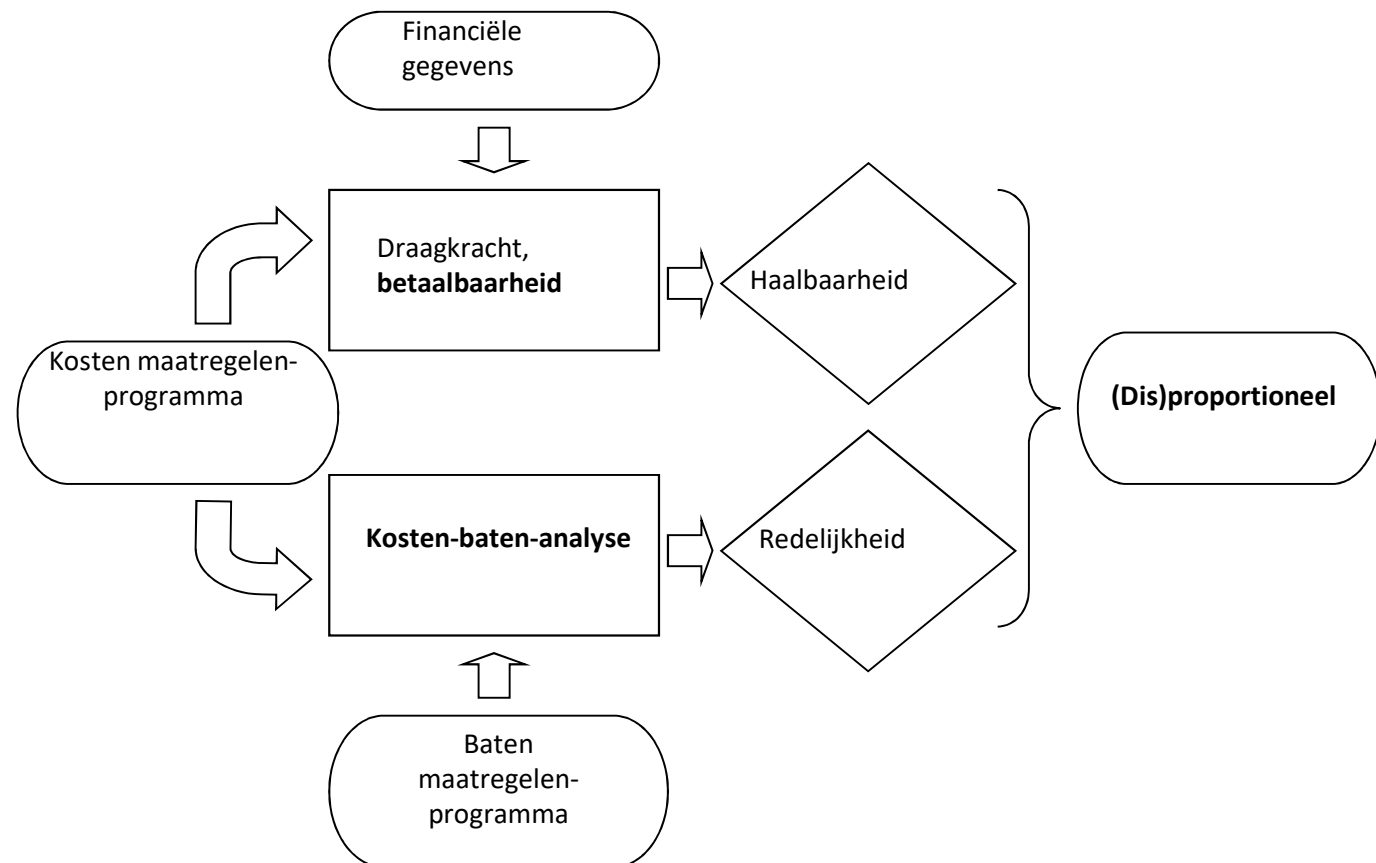
- Zonder groep 6 overstromingen
- Exclusief saneringsacties

Gebiedsgerichte prioritering	Geraamde investeringskost	Meervraag investeringen
Klasse 2 (14 waterlichamen)	31.300.777	12.957.645
Klasse 3 (51 waterlichamen)	137.477.410	70.117.100
Klasse 4 (52 waterlichamen)	81.215.665	48.097.677
Klasse 5 (34 waterlichamen)	415.562.023	18.761.500
Klasse 6 (43 waterlichamen)	22.345.000	3.600.000
Geen info	269.077	269.077
Grensoverschrijdende afstroomzones*	1.991.664	329.000
Eindtotaal	690.161.616	154.131.999

(Dis)proportionaliteit

Een van de argumenten om afwijkingen te motiveren: op basis van redelijkheid en haalbaarheid

Disproportionaliteit

- Methodologie redelijkheid en haalbaarheid verfijnd; langere termijn beeld, afgeschreven investeringskosten
- Voor 2 scenario's: maatregelenprogramma en maximaal scenario
- Redelijkheid: kosten proportioneel t.o.v. verwachte milieuwinst/baten, via kosten-batenanalyse
  - Kosten: maatregelenprogramma zonder groep 6 overstromingen
  - Baten: gemonetariseerde impact van scenario - batenschattingen

Disproportionaliteit

- Haalbaarheid: kosten zijn proportioneel t.o.v. draagkracht van sectoren en overheid, lasten zijn betaalbaar
- Betaalbaarheidscriteria voor water-gerelateerde uitgaven voor de verschillende doelgroepen

<i>Doelgroep</i>	<i>Criterium</i>	<i>Groen</i>	<i>Oranje</i>	<i>Rood</i>
Bevolking	<i>% beschikbaar huishoud-inkomen</i>	<i>< 1,4%</i>	<i>1,4% - 3%</i>	<i>> 3%</i>
Industrie	<i>% toegevoegde waarde bedrijfsniveau</i>	<i>< 2%</i>	<i>2% - 20%</i>	<i>> 20%</i>
Landbouw	<i>% toegevoegde waarde land- en tuinbouw</i>	<i>< 2%</i>	<i>2% - 20%</i>	<i>> 20%</i>
Overheid	<i>Stijgingsritme jaarlijkse uitgaven water gefinancierd vanuit algemene middelen</i>	<i>< 5%</i>	<i>5% - 20%</i>	<i>> 20%</i>

(Dis)proportionaliteit maatregelenprogramma

- Meerkosten KRLW 2,8 mia, afgeschreven: 118 mio per jaar, waarvan 101 mio via waterfactuur (= 0,28€/m³) en 17 mio/j voor overheid
- Baten/kostenratio (doel >1): 155 mio baten dus 1,3

Doelgroep	Impact op financiële last	Groen	Oranje	Rood
Bevolking	Verhoging bestaande waterfactuur met 0,28€/m ³	1- en meerpersoonshh met gemiddeld inkomen voor gemiddeld verbruik. Gezinnen met een leefloon met sociale correcties op de waterfactuur	2 ^e en 3 ^e deciel hhinkomens zonder sociale correctie 1-persoonshh met gemiddeld inkomen en hoog verbruik	1 ^e deciel hhinkomens zonder sociale correctie met hoog verbruik
Industrie	Verhoging waterfactuur met 0,28€/m ³	99% van de bedrijven bij verhoging waterfactuur	1% van de bedrijven bij verhoging waterfactuur	
Landbouw	Verhoging waterfactuur met 0,28€/m ³	bepaalde impact op bruto saldo voor alle type bedrijven		
Overheid	Stijging van jaarlijkse overheidsuitgaven met 17 miljoen €	3% stijging overheidsuitgaven via algemene middelen		

(Dis)proportionaliteit maximaal scenario

- Inhoud gemaximaliseerd: sanering tot reductiedoel, landbouw, industrie, waterbodems, hydromorfologie, bronbescherming drinkwater, grondwater
- Totale kosten: 9,7 – 14 miljard, jaarlijkse kosten (afgeschreven): 768-965 mio per jaar
- Baten/kostenratio (doel >1): 386 - 457 mio baten dus **0,4**
- Betaalbaarheid: bij sectoren of via overheid

Financierende instrumenten	Maximaal zelfvoorzienend	Maximaal algemene middelen
Integrale waterfactuur	318	1
Algemene middelen overheid	136 – 331	545 – 743
Zelfvoorzieningen landbouw	130 – 133	3
Zelfvoorzieningen industrie	183	183
Totaal	768 - 965	732 – 930

Maximaal scenario: focus zelfvoorziening

Doelgroep	Impact op financiële last	Groen	Oranje	Rood
Bevolking	Verhoging bestaande waterfactuur 0,88€/m ³	1- en meerpersoonshh met gem. inkomen voor gem. leefloon met sociale correcties	2 ^e en 3 ^e deciel hhinkomens zonder sociale correctie 1-persoonshh gemiddeld inkomen, hoog verbruik	1 ^e deciel hhinkomens zonder sociale correctie gemiddeld verbruik
Industrie	Verhoging waterfactuur 0,88€/m ³ en voor een selectie van bedrijven vervanging grondwater door leidingwater en uitbreiding bestaande individuele zuivering	95% verhoging waterfactuur 74% bedrijven GW bij verhoging waterfactuur, vervanging GW - DW 42% meer zelfzuivering + verhoging waterfactuur	5% verhoging waterfactuur 25% bedrijven GW bij verhoging waterfactuur en vervanging GW - DW 49% meer zelfzuivering + verhoging waterfactuur	0% bij verhoging waterfactuur 1% bedrijven GW bij verhoging waterfactuur + vervanging GW - DW 9% meer zelfzuivering + verhoging waterfactuur
Landbouw	Verhoging waterfactuur 0,88€/m ³ , erosiebestrijding, voor selectie vervanging GW - DW, bijkomende mestverwerking	beperkte impact op bruto saldo type bedrijven groenten onder glas en in open lucht en fruit	afname bruto saldo tussen 2% en 20% voor type bedrijven met melkvee, vleesvee, varkens, akkerbouw	
Overheid	Stijging van overheidsuitgaven			24 – 59% stijging overheidsuitgaven via algemene middelen

VRAGEN?

